

Molslaboratoriet bliver vildere

[vildnis sb., -set, -ser el. vildnis, -se(r)ne: noget som er vildt og uordentligt, og som dermed står i modsætning til samfund, kultur osv.]

Velkommen til et vildt natureksperiment. Med støtte fra Den Danske Naturfond har vi nemlig fjernet alle de eksisterende småhegn - dvs. kunstige arealgrænser mellem skov og åbent land - og erstattet dem med et enkelt hegn omkring hele arealet. Her færdes nu frie Galloway-køer og Exmoor-ponyer året rundt, og de opfører sig som vilde dyr. Det indebærer, at de året rundt må leve af planter, buske og træer, og at de let kan løbe en kilometer eller to uden at møde et hegn. Dette såkaldte rewilding-projekt handler om at sikre biodiversiteten, dvs. de mange sjældne planter og smådyr, som findes på arealerne.

EN VINTER UDEN MAD

Idéen med rewilding er at komme så tæt på naturlige processer som muligt. Man rewilder, fordi en vild og "uordentlig" natur tilbyder flere levesteder til dyr og planter. I en vild natur får træerne lov til at blive gamle og dø af ælde. Der er masser af store planteædere såsom heste og køer, og i en vild natur fodrer man ikke de græssende dyr, heller ikke om vinteren. De kan sagtens finde deres egen føde, selv i de hårdeste vintermåneder, bare der ikke er flere dyr, end der er føde til. Det sørger vi for, at der ikke er; dyrene må gerne være sultne, men hvis de er ved at dø af sult, skal vi nok være "ulven", der tynder ud i bestanden.

HVAD VIL DER SKE?

På de fleste græslandsarealer kommer husdyr på græs i sommerhalvåret. Her bestemmes antallet af husdyr primært af, hvor meget græs der er om sommeren. Dyrene æder derfor helt op, også af blomsterne. Derfor ender mange arealer blomsterfattige og som dårlige levesteder for sommerfugle og bier. I en vild natur æder dyrene op om vinteren, men ikke om sommeren. Dermed efterlader de blomster til de bestøvende insekter, og de efterlader gødning overalt, året rundt. Det sætter lortebillerne stor pris på.

MODERNE VIDENSKAB

På Molslaboratoriet har der siden 1940'erne været udført forskning. Man har bl.a. undersøgt effekterne af forskellige former for græsning på små afgrænsede områder. Nu bringes hele arealet i spil på én gang, og for at undersøge effekterne i stor skala tages nye metoder i brug.

Udvalgte heste og køer påmonteres en gps-sender, så de kan følges i området, arealerne vil blive kortlagt fra drone, og bestandsudviklingen hos insekter kan følges vha. DNA-analyser. Og vi finder sikkert på mere.

Her er nogle af arterne, som vi forventer, at rewilding af arealerne vil gavne

blåhathvepsebi
Andrena hattorfiana

Kantet kohvede
Melampyrum cristatum

Okkergul pletvinge
Melitaea cinxia

Overdrevsskarnbasse
Geotrypes stercorarius

Mariehøneedderkop
Eresus sandaliatus

HVORFOR LIGE HER?

Dette rewilding-projekt er det første, der foregår på et areal, stopfyldt med sjældne arter, og som er blevet gennemtrekvet af forskere i årtier. Vores forventning er, at hestene og kvægets slid og nedbidning af græs, buske og træer vil gavne et utal af sjældne arter. Molslaboratoriet bliver derfor et af de steder, hvor vi kan lære allermest om, hvordan rewilding påvirker vores truede natur. Vi er spændte – og lidt nervøse – men vi glæder os til at dele erfaringerne med jer.

HVAD MED DIG?

Når du går inden for hegnet, går du blandt vilde køer og heste. De skal behandles med behørig respekt, dvs. at du skal holde afstand til dem. Selvfølgelig er det forbudt at fodre dyrene; det er hele idéen med rewilding. Men ellers skal du bare nyde, at der ikke længere er så mange hegn på kryds og tværs i landskabet.

God tur!

PS. Hvis du vil vide mere om rewilding, så bestil tidsskriftet Natur og Museum på www.naturhistoriskmuseum.dk/rewilding

EXMOOR-PONYER OG GALLOWAY-KVÆG

Exmoor-ponyer

Exmoor-ponyer er den ældste og mest primitive af de indfødte, britiske ponyer. Racen er også den mest rene, og flokke af dyrene lever stadig vildt på Exmoor-hederne i Sydengland. Racen har eksisteret siden før istiden, og den har overlevet pga. sin isolation i hedeområderne, hvor den kun har ændret sig en smule. Dyrene har et intelligent og venligt temperament. Racen er kraftigt bygget, stærk og udholdende. De voksne dyr bliver maks. 125 cm. Ponyerne kom til Molslaboratoriet i 2016.

Galloway-kvæg

Galloway kvæget stammer fra sydvest-Skotland og er særligt egnet til at gå ude året rundt. Racen er naturligt uden horn og kan på grund af sin tykke underpels klare selv den vådeste vinter. Kvæget kom på Molslaboratoriet i 1972.

VILDNIS & VIDENSKAB PÅ MOLSLABORATORIET

GUIDE TIL STIERNE

Velkommen

Velkommen til Molslaboratoriet, Naturhistorisk Museum Aarhus' feltstation midt i Mols Bjerge. Molslaboratoriets arealer omfatter 1½ km² naturarealer, hvor der udføres økologisk forskning og eksperimenter med naturforvaltning. Molslaboratoriet kan også bookes som kursusfacilitet. Hvis du er interesseret i at gøre brug af Molslaboratoriets kursusfaciliteter eller har spørgsmål, er du velkommen til at henvende dig på tlf. 86 36 25 35 eller molslab@molslab.dk

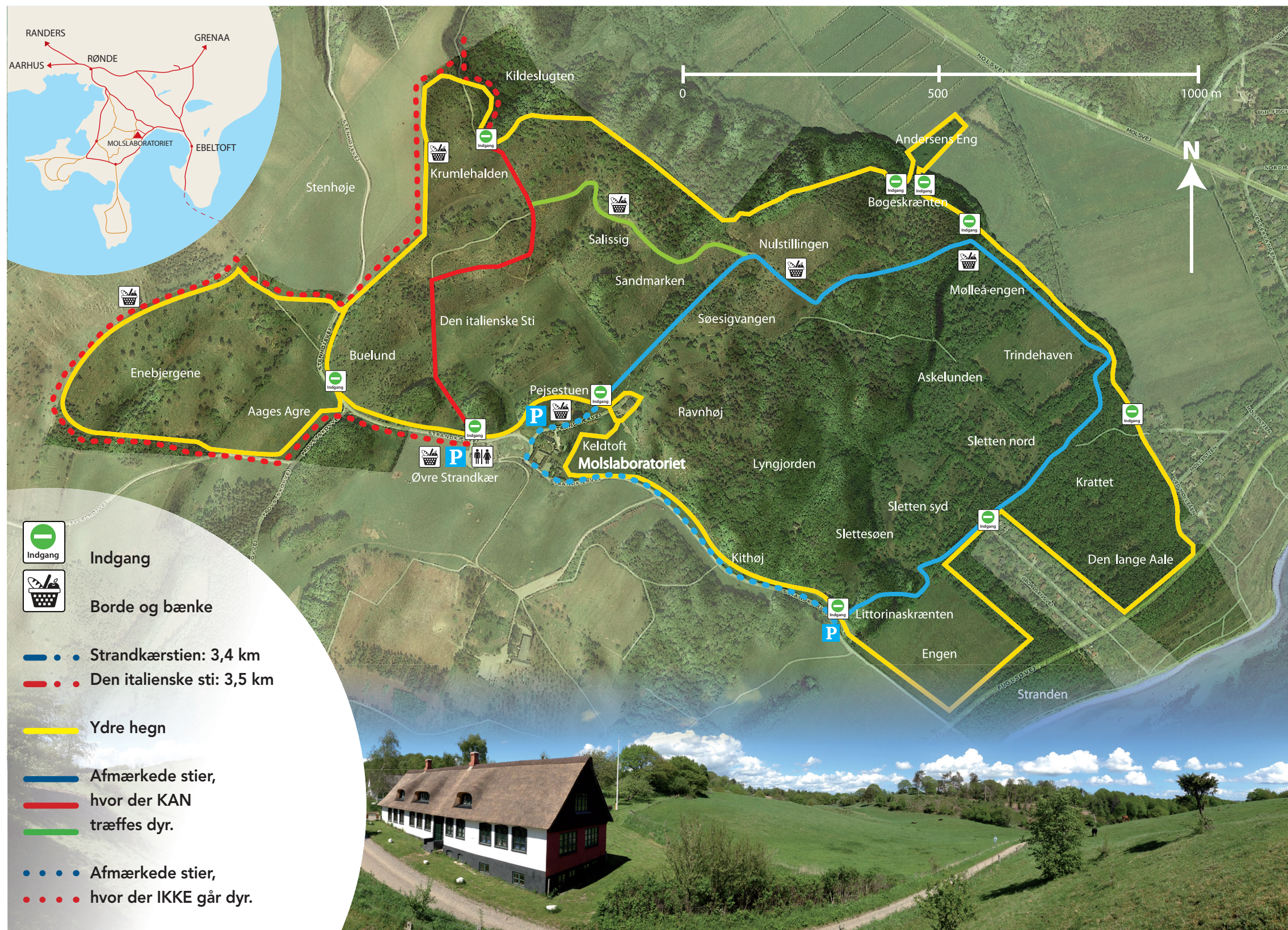
REGLER FOR FÆRDELSE

Hele området er fredet. Der må ikke overnattes i området, og al brug af åben ild er forbudt.

Der er offentlig adgang til arealerne ifølge naturbeskyttelsesloven.

BEMÆRK DOG;

- Det er ikke tilladt at fodre dyrene - aldrig! Hold afstand, og gå aldrig ind mellem dyrene.
- Vi anbefaler, at hunde IKKE medtages i indhegningen. Hvis man alligevel vælger at tage hund med, SKAL den være i snor.
- Hvis du cykler i indhegningen, skal du være opmærksom. Du kan møde løse dyr overalt.
- Det er ikke tilladt at ride inde i indhegningen.
- Der kan være sat vildtkameraer op til overvågning og registrering af dyrene og naturen.
- Forsøgsopstillinger må ikke berøres.
- Kørestole og barnevogne er velkomne, men stierne er dårligt egnede.
- Dyrene og området er under publikums beskyttelse.
- Brug kun officielle indgange, og husk at lukke efter passage. Hegns-led er forbeholdt Molslaboratoriets personale - håndtagene kan være strømførende!

Hvis der er akutte problemer med dyrene, så ring til vores vagttelefon på 21 53 09 13.

OM MOLSLABORATORIET

Molslaboratoriets historie går tilbage til 1941, hvor Naturhistorisk Museum i Aarhus fik overdraget retten til at forske på gården Nedre Strandkærs jorde af ejeren Ellen Dahl, søster til Karen Blixen. I 1951 blev hele ejendommen – en firlænget gård, et husmandssted og tilliggende jorde – doneret til museet.

BYGNINGERNE

Selve gården Nedre Strandkær er tredje generation af bygninger på stedet. De ældste dele kan dateres til omkring 1730. I dag bruges Molslaboratoriets bygninger bl.a. som kursussted for universiteter, virksomheder og private grupper. Der er plads til 49 overnattende gæster. Derudover er der kontorer og laboratoriefaciliteter, som benyttes af det faste personale og gæsteforskere.

Læs mere på www.molslab.dk eller mød os på www.facebook.com/molslab. Anmeld os på [tripadvisor.com](https://www.tripadvisor.com)

NATURHISTORISK MUSEUM
MOLSLABORATORIET

Strandkærvej 6 · Femmøller · 8400 Ebeltøft
Tlf: 86 36 25 35 · 86 12 97 77 · Vagttelefon 21 53 09 13